тестування професійної компетентності фахівців з вищою освітою напрямків підготовки «Медицина» і «Фармація» при МОЗ України.

Теоретичні питання для вказаного зрізу дозволяють з'ясувати рівень знань студентів з таких важливих для майбутніх лікарів питань, як загальні ознаки інфекційних хвороб, умови для виникнення інфекційного процесу, тріада Генле-Коха, фактори, що зумовлюють патогенність та вірулентність (інвазія, пенетраця, капсулоутворення, токсиноутворення /екзотоксини, ендотоксини/, ферменти агресії), шляхи передачі, шляхи потрапляння /вхідні ворота/, шляхи поширення патогенних мікроорганізмів в організмі людини, септицемія, септикопіємія, періоди інфекційної хвороби та їх характеристика, форми прояву інфекцій (автоінфекція, вторинна, змішана, латентна та персистуюча інфекція, параінфекція, реінфекція, суперінфекція, рецидив), класифікація інфекційних хвороб за епідемічним принципом, біологічними ознаками та інше.

Включення до кафедрального зрізу з теми «Інфекція. Інфекційний процес» тестового завдання з бази тестових завдань Центру тестування професійної компетентності фахівців з вищою освітою напрямків підготовки «Медицина» і «Фармація» при МОЗ України зумовлене нагальною необхідністю підготовки студентів до медичних ліцензійних інтегрованих іспитів «Крок 1. Загальна лікарська підготовка», «Крок 1. Стоматологія», «Крок 1. Фармація», яка здійснюється на кафедрі мікробіології та вірусології не лише на етапі підсумкових модульних контролів, а й на практичних заняттях з різних тем як загальної, так і спеціальної мікробіології та вірусології. Більше того, щорічно в екзаменаційних буклетах ЛІІ «Крок 1» зустрічається мінімум одне тестове завдання саме з теми «Інфекція. Інфекційний процес». Тому опрацювання цих тестових завдань вже на початковому етапі вивчення дисципліни «Мікробіологія, вірусологія та імунологія» дозволить адаптувати студентів до цього інтегрованого іспиту та сприятиме більш ґрунтовному засвоєнню ними знань.

Таким чином, у ході підготовки на кафедрі мікробіології та вірусології майбутнього лікаря слід зосередити увагу на формуванні в нього розуміння ролі мікроорганізмів як важливої патогенетичної ланки інфекційної патології людини та створити умови для ґрунтовного засвоєння ним відповідних знань та вмінь з теми «Інфекція. Інфекційний процес».

СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ ФАКУЛЬТЕТІВ З МІКРОБІОЛОГІЇ, ВІРУСОЛОГІЇ ТА ІМУНОЛОГІЇ

С.Є. Дейнека, Л.І. Сидорчук, А.О. Міхєєв, І.Й. Сидорчук

Кафедра мікробіології та вірусології

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці

Соціальний запит суспільства України потребує покращення якості медичної допомоги, наближення її рівня до Європейських і світових стандартів, що зумовлено сформованою негативною демографічною ситуацією в Україні, зростанням травматизму, серцево-судинних,

онкологічних захворювань, патології щитоподібної залози, цукрового діабету, туберкульозу, ВІЛ-інфекції, СНІДу, вірусних гепатитів, особливо В і С; хвороб, що передаються статевим шляхом; зловживання алкоголем та наркотичними речовинами тощо. Для вирішення цього запиту необхідне не лише достатнє матеріально-технічне забезпечення лікувально-профілактичних закладів, але й висококваліфіковані медичні працівники, підготовлені вищими навчальними медичними закладами (коледжами, університетами). Підготовка лікарів проводиться у вищих освітніх медичних закладах III-IV рівня акредитації згідно з положеннями «Закону про освіту» та іншими правовими документами. Значною мірою процес підготовки лікарів залежить від опанування знаннями фундаментальних дисциплін, у тому числі мікробіології, вірусології та імунології.

Підготовка студентів з мікробіології, вірусології та імунології на відповідній кафедрі проводиться згідно «Робочої програми навчальної дисципліни з мікробіології, вірусології та імунології» для медичних факультетів, затвердженої проректором з науково-педагогічної роботи. Програма обговорювалася та одобрена на щорічній нараді завідувачів кафедр вищих навчальних закладів України. Згідно цієї програми навчання проводиться на II курсі (четвертий семестр) і на III курсі (п'ятий семестр). На другому курсі навчання проводиться із загальної мікробіології (2 години лекційного курсу, 19 годин практичних занять і 22 години самостійної роботи), а також з основ фундаментальної імунології (6 годин лекційного навчання, 10 годин практичних занять і 9 годин самостійної роботи). Контроль рівня підготовки студентів за перерахованими розділами дисципліни здійснюється на кожному занятті у вигляді дискусії, ділових ігор, тестового контролю, якому надається перевага. По завершенню лекційного навчання і засвоєння необхідних практичних навичок здійснюється підсумковий модульний контроль (модуль №1), який включає тестовий контроль та письмовий контроль із актуальних питань загальної мікробіології (таксономія мікроорганізмів, звертаючи увагу на мікрофлору людини, патогенні та умовно патогенні для людини мікроорганізми, морфологію еукаріот і прокаріот; фізіологію, тинкторіальні і культуральні властивості, біохімічну активність, а також, що є основним – виділення та ідентифікація чистих культур бактерій з аеробним та анаеробним типом дихання). Підсумковий письмовий контроль включає питання стерилізації і дезінфекції різних середовищ, стерилізуючі агенти, тести на стерильність біологічних об'єктів; генетичні основи спадковості та мінливості мікроорганізмів, біотехнології; мікробіологічні основи антимікробної хіміотерапії, антибіотики, антисептики, бактеріофаги та їх значення у лабораторній діагностиці бактеріальних інфекцій. Окремо виділено одне заняття з інфекції та інфекційного процесу.

Враховуючи виключне значення основних наукових досліджень фундаментальної імунології як основи подальшого вивчення клінічної імунології, алергології, трансплантології, онкології та інших дисциплін. Рівень вивчення імунології визначається поточним контролем на практичних заняттях із залученням дискусій, опитування, вирішення ситуаційних задач,

тестового контролю і щоденного письмового викладу основних питань різних типів імунної відповіді. Завершується вивчення основ імунології модульним контролем (модуль№1).

Важливою та основною частиною є організація вивчення спеціальної, клінічної та екологічної мікробіології, яка включає вивчення збудників бактеріальних, грибкових, протозойних захворювань, їх морфологічних властивостей, патогенез розвитку цих захворювань, постінфекційний та поствакцинальний імунітет, методи лабораторної (мікробіологічної) діагностики, а також неспецифічної і специфічної імунопрофілактики. Для вивчення цього основного розділу відводиться 12 годин лекційного навчання і 40 годин практичних занять. Рівень знань здійснюється поточним і підсумковим модульним контролем. Цей розділ мікробіології є основним і завершальним при вивченні мікробіології на другому курсі (четвертий семестр).

Завершується вивчення мікробіології, вірусології та імунології великим за об'ємом і важливим в сучасних умовах охорони здоров'я розділом «Медична вірусологія», де розглядаються питання загальної вірусології (морфологія, ультраструктура, тип симетрії, вміст нуклеїнової кислоти), культивування вірусів у лабораторних умовах, встановлення їх розмірів, взаємовідносин вірусів з клітиною та інше. Після вивчення загальних питань вірусології студенти приступають до вивчення спеціальної вірусології (основні збудники вірусних захворювань – грип, гепатити, ВІЛ, герпес- та аденовіруси, пріони та інші збудники захворювань людини).

Така логістика викладання дозволяє студентам одержати загальне уявлення про предмет, його задачі, методи дослідження та інтеграції цих знань у загальну підготовку лікарів.

КАФЕДРАЛЬНИЙ ЗРІЗ ЗНАНЬ ЯК ЗАСІБ МОНІТОРИНГУ ПОТОЧНОЇ УСПІШНОСТІ СТУДЕНТІВ

С.Є. Дейнека, Н.Д. Яковичук, Л.І. Сидорчук, А.В. Гуменна, І.П. Бурденюк, В.Б. Попович, В.С. Джуряк

Кафедра мікробіології та вірусології

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці

В освітньому процесі у вищих навчальних закладах використовуються різні види контролю: вхідний, поточний, модульний, підсумковий та відстрочений. Кожен з вказаних видів контролю має свою мету, набір засобів і форм, критерії оцінки та ін. Так, наприклад, поточний контроль у різних формах проводиться науково-педагогічними працівниками на практичних заняттях та має за основну мету забезпечення зворотного зв'язку між викладачем та студентами, а його результати використовуються для коригування методів і засобів навчання, а також для планування самостійної роботи студентів. Результати поточного контролю (поточна успішність) також є важливими для визначення модульної оцінки.